

Trafikverkets ansökan om tillstånd för vattenverksamhet avseende anläggandet av Vårbybroar och trafikplats Gömmaren för projekt Tvärförbindelse Södertörn. Ert målnr M 188-22.

Förelagda av domstolen inkommer Trafikverket härmed med en komplettering av ansökan. Kompletteringen följer föreläggandets punktnummering.

1. För beskrivning av den vägrätt som Trafikverket ansöker om i ärendet om vägplan, se bifogade plankartor till vägplanen m.m., se bilaga 1.
2. Trafikverket förtydligar härmed det av domstolen påpekade yrkandet i avsnitt 1.2. a. Förtydligandet innebär ett tillägg av en ytterligare punkt i den alfabetiska ordningen under avsnittet. En omformulering av hela avsnittet blir då nödvändigt enligt nedan. Trafikverket kommer att återkomma till dessa nya formuleringar under p. 4 nedan.

1.2 Bortledning och infiltration av grundvatten

- a. *för utförande av brostöd, dagvattendamm, stödmurar och för övrig grundläggning av den nya E4/E 20 i temporära schakt i jord och i berg tillfälligt bortleda grundvatten med syftet att avsänka grundvattennivån under schaktbotten.*
- b. *för utförande av förskärning i berg till Masmotunneln tillfälligt och även därefter permanent bortleda grundvatten med syftet att avsänka grundvattennivån under schaktbotten*
- c. *att vid behov infiltrera vatten med syftet att undvika skada*
- d. *utföra och bibehålla erforderliga anläggningar för de vattenverksamheter som finns angivna under punkterna (a)-(c) ovan.*

3. Den befintliga landtungan vid Vårbybroarna är en vattenanläggning. Trafikverket hänvisar här till Stockholms tingsrätt dom DVA 53 meddelad den 19 juni 1995 målnr VA 30/95 inklusive vissa bilagor, se bilaga 2. I denna dom gavs bl.a. tillstånd för anläggandet av en landtunga samt gång och cykelbro. Vägverkets tillstånd enligt domen omfattar således den landtunga varom nu är i fråga.

Av den till den sistnämnda domen nu även bifogade bilaga A, d.v.s. den tekniska beskrivningen till själva ansökan framtagen av Skanska, så framgår också att Botkyrkas kommuns del av tillstånden - i den med Vägverket gemensamt framtagna ansökan - endast omfattar en utfyllnad i vattnet längs stranden upp mot Slagsta färjeläge d.v.s. längs med Vårbyfjärdens västra strand utanför fastighet Varvet 1.

Trafikverket kompletterar även målet med de tillstånd i övrigt som redovisas i tabell 3 på s. 18 i ansökan, se bilaga 3.

4. Det är endast vid förskärningen till Masmotunnelns huvudtunnlar som en permanent och dessutom tillståndspliktig grundvattenpåverkan kommer att bedrivas. Ansökan i övrigt omfattar endast tillstånd för tillfälliga grundvattenbortledningar. Trafikverket kan inte se att en tillståndsplikt skulle gälla i större omfattning än vad som gjorts gällande. Det är möjligt att det förtydligande som nu skett av yrkandena under avsnitt 1.2. här klarlägger domstolens frågor kring omfattningen av tillståndsplikten. Men på förekommen anledning så kommer Trafikverket nedan att belysa ansökans utformning i förhållande till påverkan på grundvatten och tillståndsplikt enligt 11 kap. miljöbalken.

Som framgår av ansökan förekommer det vissa arbetsmoment som har en påverkan på grundvatten men som egentligen inte omfattas av en tillståndsplikt. Detta gäller t.ex. för vissa av de temporära schakterna där den tillfälliga grundvattenbortledningen uppenbart varken kan skada allmänna eller enskilda intressen genom sin inverkan på vattenförhållandena. Tillstånd behövs således egentligen inte, men för enkelhetens skull har Trafikverket här valt att söka frivilliga tillstånd, se s. 14 i ansökan under avsnittet 5.6.

Av samma avsnitt framgår dessutom att vissa tillfälliga schakt, främst bergschakt, bedöms ge en påverkan på grundvattenförhållandena med konsekvenser på grundvattnets nivåer eller strömningsvägar, Trafikverket har här i ansökan hänvisat till en dom från Mark- och miljööverdomstolen meddelad den 25 maj förra året och då även refererat till de övriga rättsfall som omnämns i domen. På s. 6 i NJA 2005 s. 109 framgår då att Högsta domstolen dragit den slutsatsen

” ... att exempelvis ett sådant underjordsbyggande som medför förflyttningar av grundvatten utan att detta upphör att vara grundvatten inte är att anse som ett bortledande även om detta påverkar grundvattennivåerna. Med att grundvatten bortleds får mot den bakgrunden, i vart fall i första hand, förstås åtgärder som medför att sådant vatten förlorar egenskapen att utgöra grundvatten eller med andra ord att vattnet förs upp över markens yta.”

Då de planerade arbetena med de schakt som omnämns i stycket ovan således bara påverkar grundvattnets djup samt läge och att grundvattnet då genom de planerade arbetena inte förlorar sin egenskap som just grundvatten, t.ex. genom att det förs upp över markens yta, så utlöser denna påverkan på grundvattnet ingen tillståndsplikt och detta oavsett om det är fråga om en tillfällig eller en permanent påverkan.

Avseende de grundvattenpåverkande arbetena i övrigt som dessutom innebär en tillståndsplikt så kompletterar Trafikverket härmed målet med ytterligare kartor över området vid Vårbybroarna och området vid trafikplats Gömmaren, se bilaga 4. Här framgår att Trafikverket kommer att anlägga brostöd med grundläggningsnivå under grundvattenytan på ömse sidor om Vårbyfjärden. Mellan dessa kommer dagvattenreningsanläggningar i form av täta bassänger med betongbotten och sidor att anläggas med schaktbotten under grundvattenytan. Samtliga dessa arbeten medför en tillståndspliktig grundvattenbortledning endast under byggnationen av väganläggningen. Det geografiska läget för dessa schakter framgår dock också på s. 39 i den Tekniska beskrivningen (TB), bilaga B1 till ansökan. Vid området för Vårbybroarna kommer också ytterligare schakter för brostöd att anläggas, men dessa utförs antingen i torrhet eller i vattenområde.

Av den kompletterande kartan över trafikplats Gömmaren framgår att fram till väganläggningens påslag till Masmotunnelnarna så kommer brostöd att anläggas antingen i jord eller ned till plansprängd bergbotten. Vissa vägar eller brokonstruktioner för korsande rampvägar kommer anläggas på frisprängt berg. Förskärningen fram till bergtunnelpåslaget görs i ett område med brant stigande bergnivåer. Schaktning görs delvis i jord men främst ned i berg.

I området för trafikplats Gömmaren stiger bergytan brant upp från Masmo och varierar lokalt. Detta medför att svackor i berggrunden eller trösklar i form av mindre ryggar har bildat små lokala grundvattenmagasin som vid perioder med grundvattenbildning avrinner över områden där grundvatten endast förekommer periodvis. För vissa anläggningsdelar medför arbetet att styrande bergtrösklar schaktas bort vilket, som redovisats ovan, ger en grundvattenpåverkan utan att en tillståndspliktig grundvattenbortledning förekommer.

Av kartan över trafikplats Gömmaren framgår de schakter där en tillståndspliktig grundvattenbortledning kommer att ske både under drift och byggskede (förskärningen till Masmotunnelns huvudtunnlar), schakter där en tillståndspliktig grundvattenbortledning endast sker under ett byggskede, schakter där en tillståndspliktig grundvattenbortledning sker under byggskedet men där det sedan endast förekommer en sådan grundvattenpåverkan under ett driftskede som faller utanför tillståndsplikten och slutligen schakter där grundvattenpåverkan under både byggnationen och driften av anläggningen faller utanför tillståndsplikten. Av den kompletterande kartan över trafikplats Gömmaren framgår dessutom de schakter där brostöden kommer att anläggas i torrhet. Dessa förhållanden framgår under avsnitt 3.3.2 i TB. Det är Trafikverkets förhoppning att detta nya kartunderlag sammantaget med de beskrivningar som redan framgår av TB i dessa delar ska klarlägga omfattningen av tillståndsplikten i förhållande till domstolens påpekanden.

Sammantaget omfattar denna ansökan närmare 40 st schakter för de enskilda brostöden och övriga anläggningsdelar med en tillståndspliktig grundvattenbortledning. I sammanhanget bör även omnämnas att den tillståndsansökan för resterande del av väganläggningen som planeras att inlämnas senare under detta år så omfattar den närmare 60 st anläggningsdelar som i sig kommer att medföra ett eller flera enskilda schakt under grundvattenytan med tillståndspliktig grundvattenbortledning.

Denna komplettering har framtagits i samarbete med ansvarig hydrogeolog fil.mag. Anders Berzell

Med vänlig hälsning

Ulf Edling
Verksjurist

Andreas Nilsson
Verksjurist

Bilagor:

1. Plankartor samt beskrivning av ytor med tillfälliga nyttjanderätter
2. Befintligt tillstånd landtunga och GC-bro, Dom DVA 53/1995, mål VA30/95
3. Övriga befintliga tillstånden vid Vårbybron
4. Kartfigurer grundvattenpåverkan